

מילי דמלכא

שיחות ומאמרים שזכינו לשמוע מאת
כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בנים אתם לה' אלוקיכם
עבודת השושבינין בסדר התפילה

יו"ל ע"י
מכון שפה ברורה
שע"י חסידי קאסוב
תצוה תשפ"ב לפ"ק

- אחים יקרים אחים לדעה -

הננו בזה בקריאה של חיבה לכל קוראינו ואנ"ש היקרים שיחי
שהיות ומלאכת הכתיבה, העריכה, וסידור הגליונות, שיהיו באופן נאה ויאה ומכובד עולים ממון הרבה,
וכדי להוציא את הגליון אנו צריכים את עזרת הציבור החפץ ורוצה בקיומו

אנו פנים לעזרת הציבור הושיטו ידכם והרימו את נדבת לבכם לתרום מתנה יפה ונכבדת

וההזדמנות נאותה לתרום לעילוי נשמת יקירכם אשר בוודאי תהא

לטובת נשמתם זכות הפצת דברי תורה האלו

וגם בעת שמחתכם תבוא הברכה לכם ולביתכם

והנצחתם תונצחו בתוך הקונטרסים הפרסם עושי מצוה

ובכן אלו הרוצים בהנצחה או החפצים לתרום עקב שמחה וכן מי ברצונם לתרום לעילוי נשמת

יפנו לר' מאיר גאדינגער הי"ו במס' 917-686-5892

או להתקשר ע"ד אימייל ל **toraskosov@gmail.com**

וזכות הגדול של זיכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב

**לשמוע דרשות, ושיעורים שונים מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
וכן למודעות ומאורעות שונות בקרב קהילתינו הק'
יש להתקשר לקו "קול קאסוב"**

במס' 972-72-370-1810 או במס' 718-682-2004

כל הזכויות שמורות

להערות והארות או לקבל הגליון מדי שבוע בשבוע ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל **toraskosov@gmail.com**

נערך ונסדר ע"י:

בנים אתם לה' אלוקיכם עבודת השושבינין בסדר התפילה

-א-

לבחי' קודשא בריך הוא וצריכים הם לעורר שפע מן החתן העליון אל הכלה היא השכינה הק'. באשר ידוע כי ענין 'קודשא בריך הוא' הוא ענין המשפיע, שהוא ענין הבורא המחיה ומהווה את כל העולם ומשפיע מטובו את האור האלוקי, וענין 'שכינתיה' הוא בחינת האלוקות היורדת למטה והיא שורש הנבראים, והיא מקבלת את השפע האלוקי מקוב"ה ומחלקת אותו אל הנבראים.

ובלל ישראל נושאים על שכמם עבודות נעלות גם מצד בחי' המשפיע וגם מצד בחי' המקבל, כנרמז בדברי הכתוב (דברים יד, א) 'בנים אתם לה' אלוקיכם', כלומר שכלל ישראל המה בנים גם לקוב"ה הנקרא

כל ישראל בני מלכים הם

הנה יסוד מוסד לנו מחכמינו ז"ל אשר נשמות כלל ישראל המה בני השכינה הקדושה אשר היא כנסת ישראל, שורש לכל נשמות ישראל אשר הם בניה ואבריה^א, וכמרומו בדברי חז"ל 'כל ישראל בני מלכים הם'^ב שהם בני המלכות היא השכינה הקדושה.

והנה ענין זה הוא מצד שורש יצירתם אשר מאז ומקדם היו נשמות ישראל מושרשים ונחצבים מתחת כסא הכבוד, וזכו האבות הקדושים להמשיך נשמות אלו אשר הם בני השכינה. אמנם עוד נוסף עליהם מעלה עצומה בעת מתן תורה, אשר ע"י פעולותיהם המה גם מרכבה

א. כפי שכבר ביארנו ענין זה באריכות במק"א.

ב. ראה שבת סז, א ובכ"מ, ובזוה"ק דרשו ענין זה על כלל ישראל שהם מסטרא דמלכות ושכינה הקדושה, עיין שם בח"א כז, ב; ח"ג כח, א ובכ"מ, וראה עץ חיים שכ"ט פ"ג.

ג. כמו שאמרו בזוה"ק כמה פעמים, ראה בפרשת לך לך (ח"א פב, ב): תא חזי עלמא דלעילא אצטריך לאתערותא דעלמא תתאה, וכד נשמתהון דצדיקייא

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

יחודים גדולים והמשכת שפע על דרך עבודת המשפיע, בחינת קודשא בריך הוא.

ומראשית כזאת הודעת כשזכינו לקבל עול תורה ומצוות

ביום הקהל בחורב, אשר מצד אחד שאל הקב"ה כביכול את פי הכלה דא כנסת ישראל אם רצונה בזה, ואמרה הן - 'ויאמרו כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע' (שמות כד, ז), ואז בחר בנו השי"ת ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצוותיו, כחתן המקדש את כלתו האהובה, אשר בחרה ולקחה אליו. ומאידך גיסא בעצם המצוות שנתן לנו אז יש כוח נפלא לעורר יחודים

'הוי"ה' וגם לשכינתיה הנקראת 'אלהי"ם', ובעבודתם הם נעשים לעתים בבחינת משפיעים ולעתים בבחי' מקבלים, כי יש בהם את שני המעלות והמדרגות, ומוטל עליהם לפעול שיהיה מקבלים נכונים וגם לעורר את השפע הנכון, כמו שיבואר.

התורה והמצוות פועלים גם באופן של משפיע וגם באופן של מקבל

ויש בזה כמה אנפין ועניינים בתורה ומצוות, אשר בהם ניכר שמחד גיסא אנו עובדים עבודת קבלה וביטול שהוא ענין עבודת השכינה ומידת המלכות, ומאידך גיסא אנו פועלים

נפקי מהאי עלמא וסלקי לעילא כלהו מתלבשי בנהורא דלעילא בדיוקנא יקר, ובהו קודשא בריך הוא משתעשע ותאיב לון דאנהו פרי עובדוי, ועל דא אקרון ישראל דאית לון נשמתין קדישין בנין לקודשא בריך הוא כמה דאת אמר בנים אתם לה' אלקיכם, בנים ודאי איבא דעובדוי, ע"כ, וכן בכמה מקומות אמרו על הבנים הנוולדים בקדושה ובמיוחד על הצדיקים שנקראים 'בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם'.

וראה בשער הכוונות (דרושי קריאת שמע דרוש ו') בזה: אמנם הרוח והנפש הם בנים גמורים של ת"ת ומלכות, וכנגדם נאמר בנים אתם לה' אלקיכם שהם בבחי' הרוח והנפש, והנה עתה אנחנו בזווג העליון דא"א וכונתינו עתה להעלות מ"ן אליהם מן בניהם שהם זו"ן וגם נשמות הצדיקים, וכל אלו צריכים להעלות מ"ן לאימא עילאה. והנה הכתוב אומר תנו עוז לאלקים על ישראל גאותו, פירוש כביכול השי"ת צריך עזר וסיוע וכח מן מעשה ישראל התחתונים, והנה המלכות נקרא סוכת דוד הנופלת כי בעונותינו נפלה ע"י מעשינו הרעים, וכן כאשר רוצה לעלות צריך שיהיה ע"י זכויותינו ומעשינו הטובים, כי עונותינו מפילים אותה כביכול וזכויותינו מעלים אותה, וא"כ עתה א"א לה לעלות אם לא יהיה בנו צדיקים גמורים אשר נשמותיהם קדושות וטהורות שיש להם כח לעלות עד מקום אימא ועל ידם תעלה המלכות, כנזכר בתיקונים כי ישראל נקראים גדיפין דשכינתא להעלותה למעלה, עכ"ל ועי"ש עוד באריכות. וראה בספר נצח ישראל למהר"ל בפרק י"א באריכות בגדר 'בנים אתם' ובגדר 'בני בכורי ישראל'.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

ג

עשה לך שתי חצוצרות כסף

וענין זה מרומז במה שאמר השי"ת למשה רבינו 'עשה לך שתי חצוצרות כסף' (במדבר י, ב), כמו שידוע בשם המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע שחצוצרות" הוא נוטריקון חצא"י צורו"ת, כלשון קדשו של המגיד מקאזניץ זי"ע: הנה קבלנו מאדומ"ר הגאון מוהד"ב זלה"ה צירוף חצוצרות חצי צורות, דהיינו שהיו מרמזים על כנסת ישראל עם דודה שהם כחצי צורה כל אחד לבדו כניכול כבודו לפי רצונו הנורא יתברך כל אהבתו והתדבקותו בתאומתו כנסת ישראל, והיא גם כן משתוקקת ומתדבקת בנפש רוח ונשמה לבוראה יתברך עד שהכל נכלל באחדות. וכיוצא הרבה מצוות שציונו הבורא ברוך הוא לרמז בהן היחוד והדיבוק כמער איש ולויות, כמו הלולב ואתרוג הנזכר בזהר ותיקונים וכן שאר ענינים, ואף על גב דאיהו בנצח ואיהי בהוד הם תרי פלגי גופא, ועל ידי היחוד נעשים דבר אחד שלם, עכל"ק.

עליונים ונשגבים, אשר בזה מעוררים כביכול את כוח החתן דא קוב"ה להשפיע שפע ואור אל השכינה הקדושה. והרי שבעצמיות בחירת כלל ישראל וקבלת התורה והמצוות, מונחים כבר שתי עבודות קדושות אלו והיו תואמים זה לזה.

וכן נראה בעבודת יום שבת קודש, אשר כלל ישראל פועלים בה גם בבחי' המשפיע וגם בבחי' המקבל, כי בכניסת השבת מקבלים כלל ישראל את השבת כחתן היוצא לקראת כלה כנודע, ומתפללים 'לכה דודי לקראת כלה', ובהמשך יום השבת פועלים כלל ישראל העלאת מ"ן מצד המקבל כדי לעורר המשכת שפע מצד המשפיע" [ובאופן כללי אפשר לומר שמתחלק בין ליל שב"ק אשר היא בחי' עליית המלכות, ובין יום שב"ק אשר הוא בבחי' עליית קוב"ה כמבואר בשער הכוונות (ענין קבלת שבת בשדה), ובכל פעם צריכים כלל ישראל לפעול כפי הבחינה בעת ההיא].

-
- ד. כלשון הגמרא בשבת (ק"ט, א) 'רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לביש מאניה מעלי שבת ואמר בואי כלה בואי כלה'. ועיין בשער הכוונות ענין קבלת שבת באריכות.
- ה. ואפשר לרמז ענין זה בלשון פיוט לכה דודי, 'זכור ושמור כדיבור אחד השמיענו א-ל המיוחד הוי"ה אחד ושמו אחד', כי הוי"ה הוא בחי' קוב"ה ו'שמו' הוא ענין שכינתיה כנודע, ונתן לכלל ישראל גם את עבודת 'זכור' שהוא בחי' מרכבה למשפיע כנודע וגם את עבודת 'שמור' שהוא בחי' מרכבה למידת המלכות המקבלת, ושני עניינים אלו נפעלים בשבת קודש כמבואר.

בנים אתם לה' אלוהיכם

היחוד, ולהלן נרחיב בזה בתוספת ביאור בעז"ה¹.

והיינו דכיון שיש בהם את שני מדרגות משפיע ומקבל והם מרכבה לכוחות אלו בשורשם, לכן יש בהם את הכח לפעול ע"י עבודתם לתקן את קומת המלכות ולהוסיף בה קישוטי כלה, ומאידך גיסא לעורר אהבת דודים מן החתן קוב"ה אל הכלה שכינתיה, ובזה לקרב את הדודים והיו לאחדים, לגרום יחוד עצום ביניהם, וזהו כל תכלית עבודת בני ישראל והציווי שניתן להם לבחור בטוב ובחיים, והדברים עתיקים.

ומהאי טעמא תלוי בעבודת בני ישראל כל יחודי העולמות העליונים בין למעליותא ובין לגריעותא ח"ו, שאם יעשו את העבודה המוטלת על שכמם ככל לב ובכל נפש אזי יעשו בזה יחוד עצום ונפלא

ונמצא שציווי 'עשה לך חצוצרות כסף' רומז שצריך האדם לעשות בעצמו שתי בחינות כיסופין אלו, תשוקה מן השכינה הקדושה אל בעלה, ותשוקה כמו כן מקוב"ה אל שכינתיה, ולפעמים צריך לעבוד באופן זה ולפעמים באופן אחר, בכל מיני מצוות וגוונים שונים, להשלים הכונה העליונה ביחוד קוב"ה ושכינתיה באופן הנכון.

כלל ישראל נקראים שושבינים וכל יחודי העולמות תלוי בהם

והנה, חוץ מעצם בחי' החתן והכלה הנמצאים גם יחד בפנימיות נשמות ישראל, יש כאן בחינה שלישית הנקראת 'שושבינין', והיינו הך הוא, דכיון שיש בנשמות ישראל את שתי הבחינות הנ"ל גם יחד, בזה עצמו נעשים הם שושבינין גם אל החתן וגם אל הכלה ופועלים את

1. וכהקדמה לזה מן הנכון להביא כאן מלשונו הנפלא של בעל התניא זי"ע בזה (תורה אור פר' תצוה ד"ה להבין שרשי) וז"ל: ממשיך אח"כ ההארה וכו', והוא הנקרא שמחה של מצוה כנ"ל וזהו מדריגה השנית בבחינת המשכה, וע"כ נקרא אהרן בשם שושבינא דוקא, **עד"מ השושבין שיכול להביא הכלה לפני החתן ודאי יש לו זה היכולת מצד התקרבותו אל החתן, וע"ד דוגמא המקורב אל המלך יכול להכניס אחר בהיכל המלך, וכל מי שבוש ומתיירא ליכנס להיכל המלך וצריך סעד ועזר להכניסו הנה המקורב הזה יכול להכניסו, מפני שנכנס תמיד בהיכל המלך ואינו בוש כלל להיות נחשב מאנשי היכל המלך, וכך בחי' השושבין למעלה הוא אהרן כהנא רבא שהוא מבחי' חסד דע"י אלא שיורד מאצילות לבי"ע לברר ולהעלות הניצוצין שבמלכות שנקראת מטרוניתא כנ"ל, וע"כ ביכולתו להכניסם ולהעלותם למעלה במאציל ולהוריד משם ההארה שהוא בחינת שמחה של מצוה כנ"ל, וגם בענין האהבה הנה הוא מעורר אהבה בבנ"י שיוכלו לעלות וכו', עכ"ל קיע"ש עוד.**

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

ה

השכינה לגלות, כאשר שמענו וראינו, ועדיין מצפים אנו לראות בגאולת השכינה ולשמוח בשמחתה.

וימשך שפע גדול בכל העולמות, ואם ח"ו יהיה להיפך יגרמו בזה לפירוד בין הדבקים, ואז נעשה חורבן ויורדת

-ב-

כלום, כמו שאמרו ישראל לנביא אחר החורבן (סנהדרין קה, א). לזה צריך לדעת שאין הדבר כן כלל, כמו שענה להם הנביא 'הן בעונותיכם נמכרתם ובפשעכם שלחה אמכם', וכן אמרו בגמרא שם עוד שאמר להם 'והעולה על רוחכם היה לא תהיה אשר אתם אומרים נהיה כגוים כמשפחות הארצות לשרת עץ ואבן חי אני נאם ה' אלהיכם אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחימה שפוכה אמלוך עליכם!'. והיינו שבעל כרחם הם

עיקר עבודת היחוד על ידינו דווקא בזמן הגלות

והנה פן נטעה ונאמר אשר כל עבודה זו היתה שייכת רק בזמן שהיה בית קדשנו ותפארתנו בנוי על מכוננו, שאז ראינו הארת פנים אמיתית וגלויה והרגשנו בחוש את שפע הקדושה שנשפע עלינו מכח אור היחוד, אבל בזמן הגלות שאין כאן יחוד כלל ויש הסתר פנים גדול עד מאד הרי שלא שייך כל זה כי עבד שמכרו רבו ואשה שגרשה בעלה כלום יש לזה על זה

ז. והמהר"ל זצ"ל ביאר ענין זה באריכות, ונעתיק קצת מלשונו בספרו נצח ישראל פרק י"א: הסבה השניה אשר בחר השם יתברך בישראל, אשר לא היה תמורה ושנוי לאותה סבה, כי כאשר בארנו למעלה מהשתלשלות הרבוי מן השם יתברך, שצריך שיהיה כאן עלול שהוא ראשון, וכאשר יש כאן עלול ראשון אז יש כאן תוספת עליו, וכמו שבארנו זה למעלה באריכות. והראשון הזה הם ישראל, כמו שבארנו למעלה, דכתיב (ירמיה ב, ג) 'קודש ישראל לה' ראשית תבואתו', ומפני זה בחר השם יתברך באומה הזאת, ולדבר זה אין לו ביטול כלל וכו'. ואם יאמר האומר כי דבר זה היה לו בטול והסרה מצד החטא אשר היה בישראל, דבר זה אינו כי מאחר שהיה הבחירה מצד השם יתברך, אשר הוא העלה, אין בטול לדבר זה מצד חטא העלול כלל וכו'. ובמדרש ויקרא רבה, אתה מוצא בשעה שבקשו לפרוק עול בימי יחזקאל, באו אנשים מזקיני יהודה לדרוש את ה' (יחזקאל כ, א), אמרו לו, בן אדם, כהן שקנה עבד מהו שיאכל בתרומה, אמר להם אוכל, חזר כהן ומכרו לישראל לא יצא העבד מרשותו, אף אנו יצאנו מרשותו של הקדוש ברוך הוא, אמר להם (שם שם לב - לג) 'העולה על רוחכם היה לא תהיה חי אני אם לא ביד חזקה ובחימה שפוכה אמלוך עליכם'. כי הוא יתברך עילה הכרחית אל ישראל, ואין עילה בלא עלול, ולפיכך בהכרח ימלך השם יתברך עליהם אף

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

עבודה רבה ולהשתתף בצער השכינה בדבקות עצום^ט, ואז נוכל להקימה עכ"פ מעט מזעיר בעת הגלות בבחינת 'שתרחמני עוד בגלותי לגאלני', וע"י עוד מעט ועוד מעט נזכה לגאולה השלמה להעלותה וליחודה בייחוד גמור.

בנין קומת השכינה ע"י השתתפות בצערה והתעוררות רחמי קוב"ה

ובלשון המקובלים מכונה ענין זה בשם בנין הכלים, דהיינו שבספירות העליונות יש בחינת אורות ובחינת כלים, וכמובן שהוא רק משל לשבר את האוון והכל הוא אלוֹקֵיכֶם,

מקושרים תמיד בקוב"ה ושכינתיה והכל תלוי במצותיהם ובעונותיהם, ובהכרח שיש עבודה מיוחדת השייכת לימות הגלות.

ואליבא דאמת בימות הגלות זקוקים בשמים לעבודתנו עוד יותר ויותר כביכול, ומצפים למעשנו עוד יותר ממה שהיה בזמן הבית, כי בזמן הבית שעמדו העלמות במעמדם ותיקונם והיתה השכינה הקדושה במעלה נפלאה מאד היו כלל ישראל צריכים לעשות עבודה מועטת ע"מ לגרום יחוד נכון^ח, אבל דווקא בזמן הגלות שאז 'נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל', מוטל עלינו לעבוד

אם לא ירצו, כי דבר זה הוא מצד העילה, ולא מצד העלול, כי דבר שהוא מצד העלול אפשר שישתנה, כי העלול הוא בעל שנוי, לכך הוא אפשרי מצד עצמו ומחוייב מצד עילתו, עיי"ש באריכות.

ח. וענין זה בפירוש אתמר בשער הכוונות (דרוש ד' מדרושי הלילה), וז"ל: **אמנם סוד הענין דע כי קודם חורבן בית המקדש כמעט שלא היו צריכים ישראל להתפלל, לפי שזו"ן היו תמיד פנים בפנים כי מוחין דז"א היו קיימין בו תמיד ולא היו מסתלקים כלל, ולא היה אז צורך אל מעשה התחתונים ותפלתם כדי להמשיך מוחין אל זו"ן כדי לזווגם פב"פ. אבל אחר חורבן בית המקדש בעו"ה נסתלקו המוחין מן זו"ן וע"י תפלתנו אנו גורמין להחזיר ולהמשיך מוחין בזו"ן כדי שידווגו בעת התפילה וישפיעו שפע בעולם, ואחר התפלה חוזרין המוחין להסתלק מהם עד זמן תפלה האחרת וכה דרכם תמיד בכל תפלה ותפלה של ימי החול, ע"כ.**

ט. כמו שכתב הרבי רבי אלימלך זי"ע בפרשת ויחי: והנה עיקר החיות של הצדיק היא על ידי התפלה שעל ידה הוא מתדבק בהבורא יתעלה כנ"ל, וידוע שעל ידי שם הקדוש היוצא מפסוק 'את השמים' ו'את הארץ' (בראשית א, א) נברא העולם והוא גימטריא טו"ב. ועיקר תפילת הצדיק היא על השכינה הקדושה, וזהו ויחי יעקב בארץ מצרים. מצרים, לשון מיצר ים, דהיינו על ידי שהיה מצער עצמו על גלות השכינה הנקראת ים על ידי זה היה לו חיות שהיה מתדבק בהבורא ברוך הוא, עכ"ל.

בנים אתם לה' אלוקיכם

ז

שגירשה בעלה ח"ו, ועוד יבואר באריכות להלן.

והנה ככל שעולם כמנהגו נוהג ואין איש שם על לב להשתתף בצערה של השכינה ולזכור את ירידתה ושפלותה, ע"י זה גופא נמשכת ומתארכת גלותה ושפלותה".^א ויש עבודה מיוחדת לדעת אשר גם עכשיו בגלות המר הזה כל מעט שפע רוחני אשר נשפע לעולם אינו נשפע כי אם על ידה, ותכלית עבודה זו היא לעורר רחמי החתן קוב"ה לזכור את השכינה הקדושה ואת בניה הנדכאים בגלות, ולהמשיך להם שפע ואור כפי אשר שייך להאיר בזמן הגלות.

ע"י שבח הכלה מעוררים את החתן אליה

ומבשרי אחזה אלוק, שבכל שמחת נישואין של חתן וכלה יש אנשים מיוחדים המכונים 'שושבינים',

אל בכלינה אחת נכנה את ענין הספירות עצמם כענין כלים אשר בהם מתלבשים אורות גדולים הבאים מאור אין סוף (ע"ד הגוף שבתוכה שוכנת נשמת האדם), ואם נעשה פגם ח"ו ע"י התחתונים יכולים האורות להסתלק מן הכלים ואכמ"ל בזה. והנה בעת הגלות לא זו בלבד שנחסר לבחי' המלכות אורות ושפע, אלא שהיא [הכלי] עצמה נתקטנה מאד בסוד מיעוט הירח, וכל חלקיה וכליה ירדו אל הגלות ומקום החושך, ומוטל על שכמנו עבודה רבה לבנות את הכלים שלה ולהעלותה מבור שאון וטיט היון למקומה הנכון בתיקונה הנכון, ואחר כל זה להמשיך אליה אורות ושפע שיהיו לכל הפחות מעין זמן הבית ובחי' גאולה בזעיר אנפין. ונמצא שיש כאן תוספת עבודה גדולה ועצומה שלא היה לנו עד זמן הגלות, לבנות ולגלות את עצם מהות השכינה הקדושה, כדי שלא תהיה כמו 'אשה

י. כמו שנתבאר באריכות בשער הכוונות בדרוש התפילין (דרוש ה'), ובדרושי הלילה (דרוש ד').

יא. כידוע מכל הספרים הקדושים, ונאחז מעט בקצה יערת הדבש בהעתקת הדברים הנוראים שכתב הרבי רבי אלימלך זי"ע בזה (נועם אלימלך פר' שמות, ד"ה וישב משה), וזה לשון קדשו: ונראה כך פירושו, דהנה אנחנו בגלות המר הזה אשר בצרותינו לו צר וגלה השכינה עמנו אין לנו לדאוג ולהתאונן אלא על גלות השכינה ולא לחשוב כלל על צרותינו כי אם על צער וגלות השכינה, ואלו היה מגמותינו וצערנו רק על צער השכינה ולא על צערינו בודאי היינו נגאלים מיד, אך כי בשר אנחנו ובלתי אפשר לסבול לנו צרותינו ומכאובינו לכן ארכו לנו הימים בעונינו הרבים בגלות המר מחמת שאנו משתתפים צערינו עם צער השכינה ואנו חוששים על צערינו, ואילו היה צדיק אחד כנ"ל היה מציל את כל העולם כולו מן הגלות, עכ"ל"ק.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

מבעלה והלכה לגלות, מוטל על כלל ישראל הבנים למקום לעורר אהבת כלולותיהם כביכול, ואופן התעוררות זו הוא ע"י עצם הכרת כלל ישראל בצערה של השכינה [אשר היא היא גם שורש צערם וצרותיהם] והשתתפותם בה, אשר עי"ז מעוררים אהבה נפלאה אצל בעלה קוב"ה כדי שישגיח בעינא פקיחא עליה.

ומגלים בזה את האמת שהקב"ה מעולם לא עזבה ח"ו, ועוד יחזור אליה לקחתה כבראשונה כמשוש חתן על כלה בבחינת 'בונה ירושלים ה'י"ב, אלא שכל העיכובים ומניעת השפעת השפע שיש עכשיו הוא רק מצידונו, כי תכלית כוונת ירידה זו לגלות הוא כדי שנעורר אנו

ותכלית ענין השושבינים הוא לשבח את הכלה ולומר כמה נאה וחסודה היא כדי לשבח את מקחו של החתן ולעורר אצלו חיבה אליה, ודווקא ע"י זה שהוא רואה עד כמה כל העולם משבחים את כלתו ומדברים ממעלתה מתעורר הוא לקחת אותה תחת חסותו ולתת כל צרכיה בשמחה ובטוב לבב. וענין זה נמשך גם אחר הנישואין על זה הדרך, כי כשרואה את פעולת השפעתו אליה ועד כמה היא נאמנת לו, ואשר הביאה לו בנים מלאי חן וחסד המהללים אותה תמיד, בזה מתעורר להשפיע לה יותר ויותר ומתחזקת אהבתם הנושנת.

והבן עומק הנמשל היוצא מזה למעלה בעליונים, כי בעת הגלות שנפרדה השכינה הקדושה

יב. וכידוע מה שכתבו הספה"ק אשר השי"ת בונה את ירושלים בכל עת גם בזמן הזה, אלא שנעלם מעין כל חי, וצריכים אנו לסייע בעבודה נפלאה זו, כמ"ש המגיד מקאזניץ זי"ע (לקוטים לאבות פ"ד), וז"ל: "עיר קטנה ואנשים בה מעט ובא אליה מלך גדול ובנה עליה מצודים וחרמים ומצא בה איש מסכן וחכם ומלט את העיר בחמתו, עיר רומז על ירושלים שהיא קטנה בחורבנה, ואנו מצפים שיגדל אורה ויבנה במהרה בימינו. ובכל יום ויום היא עולה למעלה, כדאיתא בגמרא (בבא בתרא עה, א) באחד שראה למלאכי השרת שהיו פוסלין אבנים לבנין ירושלים. וזה שאנו מברכין בכל יום בונה ירושלים בלשון הוה. ולזה צריכין ישראל לעשות סיוע לזה, ולשים כל מגמותם בתורה ועבודה ותפילה ומעשה המצוות. והיינו כאשר האדם עושה המצוות לקיים גזירת המלך ומשעבד עצמו בכל חושיו וכוחותיו לעבודתו יתברך שמו כמו בציצית ותפילין שמקבל עליו עול מלכות שמים, וצריך לשעבד כל איבריו וחושיו ותנועותיו לעבודתו יתברך שמו, ועושה עמו מרכבה לשכינה, כי הארבעה ציצית הם ארבעה רגלי הכסא. והתפילין הם דוגמת אדם היושב על הכסא, ומכוון בזה להכניע כח היצר הרע והסיטרא אחרא והתאוות הגשמיות שכולם יהיו משועבדים לו יתברך, ומכוון למכבש עבד תחות רביה ושפחה תחת גבירתה. נמצא מבואר כל דאמליך קודשא בריך הוא

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

ט

השתתפות בצער השכינה מעורר
אהבת דודה

והנה בעצם הכרה זו בצערה של
השכינה והשתתפות בצער זה
בכל לב ונפש, בזה תלוי כל עיקר
חיזוקה ובניינה כביכול, כי ע"י

בעבודה רבה וגדולה את האהבה
העצומה שיש בין קוב"ה ושכינתיה^י,
ונוסף־אנו בכוחנו הדל קישוטים
ותיקונים להשכינה עד שיושלמו כל
אלו התיקונים הנדרשים דווקא מאיתנו
בעת הירידה והחושך, והבן.

על איברין דיליה כאילו אמליך ליה על כל העולם כולו, וככה יעשה תדיר עד
שהבורא יתברך שמו יכניע באמת כח הקליפה והסיטרא אחרא והיה ה' למלך
על כל הארץ ויבנה ירושלים במהרה בימינו אמן. וזהו עיר קטנה, רומז גם על
האדם שהוא עיר קטנה, שצריך האדם להלחם עליו תדיר עם יצרו ולהתחזק
בעבודתו שיגרום בנין העיר הנ"ל, "עכל"ק. וידועים דברי הרה"ק מראפשיץ בספרו
זרע קודש (פר' כי תצא ד"ה כי תבנה) בענין זה, וז"ל: "ע"פ מה שפירשתי ובנה אותה
בקרוב בימינו בנין עולם, שבונה ירושלים ה', ובמה בונה אותה, בימינו ע"י הימים
שלנו, שבכל יום כשאדם עובד אותו ית"ש, הכל לפי מעשיו בונה את ירושלים
וביהמ"ק וכו'. וכן שמעתי מהרב הקדוש מורינו הרב אלימלך זצ"ל, שכשעשה
עליית נשמה ראה שנושאים את כלי הבית המקדש, ואמרו לו שהם אותם הכלים
שהוציא הוא מהגלות, ופעם אחת אמר שנפלה בית טומאה אחת בצורה גדולה
מאד, ובכל יום עולים אלפי אלפים בעלי מלאכות בנאים לבנות החומה, אבל יש
לי שומר טוב שכשהרב מורינו הרב יעקב יצחק מלאנצהוט מתפלל תפילת י"ח
מתפילת מנחה מפיל כל מה שבונים. והבנתי דבריו הקדושים, שמפיל זה ע"י
שעל ידי תפילתו בונה חומות ירושלים וביהמ"ק, ולפי ערך שבונה חומות
ירושלים לפי ערך זה מפיל בהבית הזה של טומאה, כי כשזה קם זה נופל"
עכל"ק.

יג. כמו שמצינו שענין בית המקדש היה בחי' פנים בפנים של קוב"ה עם כנסת
ישראל, וכמו שאמרנו בגמרא (יומא נט, א) 'אמר רב קטינא בשעה שהיו ישראל
עולין לרגל מגללין להם את הפרוכת ומראין להם את הכרובים שהיו מעורים זה
בזה, ואומרים להן ראו חבתכם לפני המקום כחבת זכר ונקבה'. והנה על דבר
זה עצמו מצינו ענין נפלא ונורא שאמרנו חז"ל (שם נד, ב) 'אמר ריש לקיש בשעה
שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה, בזמן החורבן נכנסו גוים
ומצאו כרובים מעורים זה בזה'. וכבר הקשה הריטב"א (שם) איך היה דבר כזה,
הא אמרינן שבזמן שאין עושין רצונו של מקום לא היו פניהם איש אל אחיו,
ובעת החורבן היו בדרגת של אין עושין רצונו של מקום, ויש בזה אריכות גדולה,
עיין במאמר 'כמים הפנים לפנים' וקחנו משם, אבל עכ"פ חזינן שיש עליה גדולה
הטמונה בזמן הגלות והחושך, אשר מכוחה היה ייחוד עצום כזה בשעת הפרידה
והיציאה לגלות.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

י

לעבודה נפלאה זו, אבל בכל זאת בזה שיש בנים אוהבים למקום אשר הם בבחי' שושבינים המתאבלים עם השכינה ומכירים את גודל החסרון והירידה בזמן הגלות, בזה עצמו פועלים קצת העלאת מ"ן אף בזמן הגלות ומעוררים את קוב"ה כביכול להאיר את השכינה הק' ולהשפיע אליה שפע אלוֹקי, שהרי 'קמו בניה ויאשרוה' אף בזמן המר הזה ועי"ז גורמים שיהיה נעשה 'בעלה ויהללה' כמבואר, נמצא שפעלו השושבינין שמחה גדולה גם בקוב"ה וגם בהשכינה כביכול, ובזה זוכים שנמשך עליהם בפרטות חן וחסד יותר ויותר משאר בני אדם, כי הם השושבינין שפעלו כל זאת.

והוא על דרך שפירשו בספה"ק את מאמר חז"ל (תענית ל, ב) כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בבניינה, שהכוונה היא שזוכה ורואה מיד בזמן הזה בבניינה¹, כי ע"י ההשתתפות בצער גדול זה זוכה

השתתפותנו בצערה וגעגועיה מתעורר בזה אהבת דודה קוב"ה ונעשה לה מעין אור של גאולה, ועי"ז יכולה להסיח דעתה מצערה הגדול ולהביט אל העתיד כשיהיה שמחת רעים האהובים בשלמות ולא יוסיף עוד בעלה לגרשה ח"ו. נמצא שכל התחזקותה והארתה בזמן הגלות והחושך מסור הוא אלינו כלל ישראל בניה, וע"י השתתפות עמה תוכל היא להתחזק ולהיות כלי מחזיק ברכה אף בזמן הזה, ולהשפיע לכנסת ישראל ולכל העולם לכה"פ את המעט הזה הנצרך על מנת שנחזיק את עצמנו בגלות המר הזה ברוחניות ובגשמיות, בבחי' גאולה פורתא.

והיות שעיקר העיכוב מצד קוב"ה להשפיע שפע להשכינה הקדושה הוא באמת מצד שהשכינה ירדה לגלות, ואף אין ביכולת כלל ישראל להעלותה ולקשטה כנכון בבחי' העלאת מ"ן מחמת חורבן בית קדשנו ותפארתנו אשר היה מיועד

יד. כמו שכתב בקדושת לוי (מגילת איכה): כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה. הכלל הוא, כל כחות האדם נמשך אחר המחשבה, בזה שהאדם חושב נמשך כל עצמות האדם, ונמצא כאשר האדם חושב בקדושה ומתאבל על ירושלים אז מחשבתו ועצמותו בקדושה, ו'זוכה' הוא לשון הזדככות, אז האדם מזדכך ורואה עתה בשמחה קצת, דהיינו שמשיג קצת משמחת ירושלים איך יהיה לעתיד לבוא, עכ"ל"ק. וכן כתב בעל התפארת שלמה זי"ע בכמה מקומות, ומהם בפרשת תולדות וז"ל: ולזה כאשר ראה א"א כובד הגלות נצטער עד למאוד על צער גלות השכינה, ולזה הראה לו הש"י תיכף הגאולה אשר יהיה באחרית הימים, כמ"ש לזרעך נתתי וגו' פי' כל עיקר הבטחתי לתת לך את ארץ ישראל זה יקוים בסוף כאשר יהיה הגאולה שלימה וכו'. וזה פירוש הפסוקים (בישיעה נ"א) שמעו

המתאבל עליה - שע"י זה פעל עבורה גדולות ונפלאות, זוכה ורואה בשמחתה - שזוכה להשיג גם הוא מעט מן האור שזכה לפעול בתוך זמן הגלות, שהוא באמת טעימה קטנה מאור העתיד שיאיר עלינו במהרה בימינו אמן.

להשיג מעט מן האור הגנוז בתוך כל הגלות והאבלות. ולפי הנתבאר לעיל יומתק ביותר, שהרי מיניה וביה ע"י התאבלות על ירושלים והשתתפות עם השכינה הק' בזה זוכה השכינה לעלות בזכרון בעלה כביכול ולקבל אור רב ועצום גם בזמן הגלות, וממילא

-ג-

וגורמים נחת רוח גדולה ועצומה לקוב"ה, ואחר כך פועלים בתפילת השחרית את עלייתה הראויה לה בזמן הזה, וממשיכין מוחין ושפע ויחוד גדול בכל יום ויום. ונביא בזה קצת מדברי רבותינו ז"ל, אשר דבריהם בוערים כגחלי אש וכזקוקין די נור.

חצות לילה אקום להודות לך

הנה כבר אמרו בגמרא (ברכות ג, ב) על דוד המלך שאמר (תהלים קיט, סב) 'חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך', אמר רב אושעיא אמר רבי אחא הכי קאמר (דוד), מעולם לא עבר עלי חצות לילה בשינה, רבי זירא

סדר הלילה ותפילת שחרית בסוד השתתפות עם השכינה והעלאתה ואחר הצעת יושר דברי אמת אלו, נבוא לבאר בקצירת האומ"ר את ענין עבודת התפילה בכל יום על דרך עבודת השושבינין הנ"ל. כי הנה בוזהר הקדוש ובספרי המקובלים נתבאר כל ענין הלילה ותפילת השחרית כמקשה אחת, באשר בזמן הגלות יורדת השכינה בעת הלילה למטה בבחי' פירוד וגלות, ועל זה סובב כל ענין תיקון חצות אשר הוא בכיה על חורבן בית המקדש וירידת שכינתא לגלותא כנודע, וע"י השתתפות בצערה והרגשת הפירוד הנורא מעלים אותה מעט מבור תחתית

אלי רודפי צדק מבקשי ה' הביטו אל צור חוצבתם ואל מקבת בור נוקרתם וגו', כי אחד קראתיו ואברכהו וגו', כי נחם ה' ציון נחם כל חרבותיה. סמיכת הפסוקים הללו, שהיה הנביא מוכיח אותם מדוע אינכם שמים על לבבכם לצער גלות השכינה, וז"ש הביטו אל אברהם אביכם כי היה הראשון אשר ראה כובד הגלות ונצטער למאד לכן זכה לראות תיכף בנחמתה, כמ"ש כי נחם ה' ציון וגו'. וז"ש כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה תיכף בנחמתה, כמ"ש עמו אנכי בצרה וגו' אורך ימים אשביעהו ואראהו תיכף בישועתי, עכ"ל ק ועיי"ש עוד באריכות.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

דצדיקיא דאנון פרי עובדוי דקודשא בריך הוא. ובגין כך בכל ליליא וליילא נשמתהון דצדיקיא סלקן, וכד אתפלג ליליא קודשא בריך הוא אתי לננתא דעדן לאשתעשעא בהו. במאן, אמר רבי יוסי בכלהו, בין אנון דמדוריהון בההוא עלמא בין אנון דיתבי במדוריהון בהאי עלמא, בכלהו משתעשע בהו קודשא בריך הוא בפלגות ליליא וכו'. אמר רבי ייסא ואפילו אינון דבהאי עלמא, היאך, אמר ליה בגין די בפלגות ליליא כל אנון זכאי קשוט כלהו מתערי למקרי באורייתא ולמשמע תושבחן דאורייתא, והא אתמר דקודשא בריך הוא וכל אנון צדיקא דבנו ננתא דעדן כלהו צייתין לקליהון, וחומא דחסד אתמשך עלייהו ביממא, דכתיב (תהלים מב, ט) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי, ועל דא תושבחן דסלקין בליליא קמיה דא תושבחתא שלים, עכ"ל^ט.

אמר עד חצות לילה היה מתנמנם כסוס מכאן ואילך היה מתגבר כארי, רב אשי אמר עד חצות לילה היה עוסק בדברי תורה מכאן ואילך בשירות ותשבחות. ובהמשך הסוגיא שם אמרו: דאמר רב אחא בר ביזנא אמר רבי שמעון חסידא כנור היה תלוי למעלה ממטתו של דוד, וכיון שהגיע חצות לילה בא רוח צפונית ונושבת בו ומנגן מאליו, מיד היה עומד ועוסק בתורה עד שעלה עמוד השחר.

ובזהר הקדוש האריכו במקומות אין מספר בגודל בענין קימת חצות ועבודת השירות והתשבחות שיש לעשות אז, כמו שאמרו בפרשת לך לך (דף פב, ב): אמר רבי יצחק הא כתיב ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, דא הוא סמכא דעלמא קאים עליה וכו', ומאן נינהו, נשמתהון

טו. ובתרגום ללשון הקודש: אמר רבי יצחק, הרי כתוב ונהר יצא מעדן להשקות את הגן, זה הוא העמוד שהעולם עומד עליו והוא משקה לגן [העדן], והגן נשקה ממנו, וממנו עושה פירות. וכל הפירות פורחים בעולם והם הקיום של העולם, והקיום של התורה. ומי הם, נשמות הצדיקים שהם פרי מעשיו של הקדוש ברוך הוא. ומשום כך בכל לילה וליילה נשמות הצדיקים עולות, וכשנחלק הלילה, הקדוש ברוך הוא בא לגן העדן להשתעשע בהם. במי, אמר רבי יוסי, בכולם, בין אותם שמדורם בעולם ההוא, ובין אותם שיושבים במדורם בעולם הזה, בכולם משתעשע הקדוש ברוך הוא בחצות הלילה וכו'. אמר רבי ייסא, אפלו אותם שבעולם הזה. איך, אמר לו, משום שבחצות הלילה כל אותם צדיקי אמת, כלם מתעוררים לקרא בתורה ולשמע את תשבחות התורה. והרי נתבאר שהקדוש ברוך הוא וכל אותם הצדיקים שבתוך גן העדן כלם מקשיבים לקולם, וחוט של חסד נמשך עליהם ביום, שכתוב יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי, ועל כן התשבחות שעולות בלילה לפניו, זהו שבח שלם.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

משתדל בפולחנא דקודשא בריך הוא, והוה קם בפלגות ליליא ומשבח ומודה בשירין ותושבחן, בנין לאתתקנא דוכתיה במלכו דלעילא, דכד אתער רוח צפון בפלגות ליליא, הוה ידע דקודשא בריך הוא בההיא שעתא יתער בגנתא דעדן לאשתעשע עם צדיקיא, ואיהו הוה קם בההיא שעתא ואתגבר בשירין ותושבחן עד דסליק צפרא, בגין וכו'. תא חזי, הללויה, בכל אינון שירין ותושבחן דקאמר דוד, הא תנינן דלעילא מכלהון הוא הללויה ואוקמוה, מאי טעמא בגין דכליל שמא ושבחא כחדא וכו', שבחא מאן איהו, אלא דא כנסת ישראל דאיהו מתקנא שבחא תדיר לקודשא בריך הוא ולא אשתכבת, כמה דאת אמר אלהי"ם אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט א"ל, בנין דסדורא דשבחא איהי מסדרת ומשבחת תדיר לגביה, ובנין כך שמא ושבחא כחדא, עכ"ל.

וכן האריכו בענין זה שם בהמשך הפרשה (דף צב, א), ואמרו שהקם בחצות הלילה להשתעשע בתורה, קוב"ה וכל הצדיקים אשר בגן עדן מקשיבים לקולו, ועליו נאמר 'היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני', ויהיה לו תמיד חלק לעולם הבא^{טז}.

אלקים אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט א"ל

ובכמה מקומות אמרו בזה שהפסוק 'אלהי"ם אל דמי לך אל תחרש ואל תשקט א"ל' (תהלים פג, ב), וכן הפסוק 'המזכירים את ה' אל דמי לכם' (ישעיה סב, ו), נאמר דווקא על עבודת קימת חצות, ולהלן יתבאר הענין קצת מדברי מרן האר"י ז"ל, ונעתיק קצת מדברי הזוה"ק בזה.

בפרשת וישלח (דף קעח, ב) אמרו: תא חזי דוד מלכא כל יומי הוה

טז. ונעתיק כאן קצת מן הלשון שם: בפלגות ליליא כד צפרין מתערין וכו', כדין אתער קודשא בריך הוא בנימוסיו לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן, בההוא שעתא זכאה חולקיה דבר נש דקאים לאשתעשע באורייתא, דהא קודשא בריך הוא וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כלהו צייתין לקליה, הדא הוא דכתיב (שיר השירים ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני, ולא עוד אלא דקודשא בריך הוא משיך עליה חד חוטא דחס"ד למהוי נטיר בעלמא וכו'. אמר רבי חזקיה כל מאן דאשתדל בהאי שעתא באורייתא ודאי אית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי, אמר רבי יוסי מאי טעמא תדיר, אמר ליה הכי אוליפנא דכל פלגות ליליא כד קודשא בריך הוא אתער בגנתא דעדן כל אנון נטיען דגינתא אשתקיין יתיר מההוא נחלא דאקרי נחל קדומים נחל עדנים דלא פסקו מימיו לעלמין, כביכול ההוא דקאים ואשתדל באורייתא כאילו ההוא נחלא אתרק על רישיה ואשקי ליה בגו אנון נטיען דבגנתא דעדן, עיי"ש.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

כתיב המזכירים את ה' אל דמי לכם, ודא עמא קדישא דישראל^{יז}.

ובפרשת ויקהל (קצה, ב) האריכו בזוהר הקדוש לבאר ענין הבכיה על החורבן בעת חצות דווקא, והרמ"ק ביאר שם הענין בזה, וז"ל: ויש לדקדק מי גורם שיזכור החורבן בלילה ולא ביום, והרי עיקר העבודה ביום היתה. ויש לומר כי ביום מדת החסד גובר והקדוש ברוך הוא יושב וזן ומנהיג העולם לכל המצטרך כל שעות היום, כיון שהעריב והגיע עונת הכפירים שואגים לטרף ומצאוה השומרים הסובבים בעיר, החיצונים, הכוה פצעוה, הינו המשכת הדינים ותוקפם, והיא בהכרח מתגוללת בדינים לפרנסם. ובזמן המקדש היו הכפירים נזונים מתננא דמדבחה דנטי לצד צפון, והם מתעסקים באותו מזון והיא נצולת מצעקת הכלבים וכו', אמנם עתה השכינה בוכה ומיללת כל הלילה מפני שהיא נוטה אליהם ואין לתת להם והם גוברים

ובפרשת וארא (דף ל, ב), מצינו שביארו את הקשר בין היום והלילה מצד ענין הלימוד והתשבחות שמחצות ועד הבוקר, וענין שמחת השכינה בזה, וז"ל: תא חזי, כד מלכא אתי לערסיה, בשעתא דאתפליג ליליא, רוחא דצפון אתער דאיהו אתער חביבותא לנבי מטרוניתא, דאלמלא אתערותא דצפון לא אתחבר מלכא בהרה, בנין דצפון שארי חביבותא וכו'. כדין כמה בדיחין מתערין שירתא עד דאתי צפרא, דכתיב (איוב לה, ז) ברן יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלהי"ם. וכד אתי צפרא, כלהו עלאי ותתאי אמרי שירתא, וישראל כנוונא דא לתתא, דכתיב המזכירים את ה' אל דמי לכם, אל דמי לכם לתתא דייקא בלילה, כד אתפליג ליליא אינון דתיאובתא דילהון לאדברא תדיר לקודשא בריך הוא לא יהבי שכיבו ללבא, וקיימין לאדברא ליה לקודשא בריך הוא. כד סליק צפרא מקדימין לבי כנישתא ומשבחאן ליה לקודשא בריך הוא וכו'. על אלין

^{יז}. ובתרגום ללשון הקודש: בא ראה, כשהמלך בא למטתו בשעה שנחלק הלילה, רוח צפון מתעוררת, שהיא מעוררת חביבות למלכה, שאלמלא רוח הצפון אין מתחבר המלך עמה, משום שמצפון מתחילה חביבות, ואז כמה בדחנים מעוררים שירה עד שבה הבקר, שכתוב ברוך יחד כוכבי בקר ויריעו כל בני אלקים. וכשבא הבקר, כל העליונים והתחתונים אומרים שירה, וישראל כמו כן למטה, שכתוב המזכירים את ה' אל דמי לכם, אל דמי לכם למטה דוקא בלילה, כשנחלק הלילה, אותם שתשוקתם להזכיר תמיד את הקדוש ברוך הוא, לא נותנים שינה ללבם ועומדים להזכיר את הקדוש ברוך הוא. כשעולה הבקר, מקדימים לבית הכנסת ומשבחים את הקדוש ברוך הוא וכו'.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

טו

יסודות דברי האר"י ז"ל בביאור
ענין תיקון הצות וצער השכינה

והנה מרן האר"י ז"ל (שער הכוונות ענין
דרושי הלילה, דרוש ד) הוציא מדברי
הזוה"ק האלו אור תעלומה ורזין
טמירין, לבאר ענין הבכיה בתיקון

מצד הדין, כאומרו בכה תבכה
בלילה ודמעתה על לחיה בדפירשו
במדרש איכה, ולזה לקול שועתה
הוא מתעורר ואז מזדעזעים תלת
מאה ותשעין רקיעים והם בסוד
הספירות העליונות וכו', עכ"ל"י.

יח. ובשל"ה הק' (מסכת חולין פרק דרך חיים, בנדמ"ח אות קע"ה) הביא לשון הספר תולעת
יעקב המסכם את כל דברי הזוה"ק בזה בלשון נפלאה, וז"ל: גרסינן בחגיגה פרק
אין דורשין (יב ב), אמר ריש לקיש כל העוסק בתורה בלילה הקדוש ברוך הוא
מושך עליו חוט של חסד ביום, שנאמר (תהלים מב, ט) 'יומם יצוה ה' חסדו ובלילה
שירה עמי', מה טעם יומם יצוה ה' חסדו, משום דבלילה שירה עמי. הלילה נחלק
לשלשה חלקים, והם השלש משמרות שנודע עניינם וכו'. הכת השניה ממונה
בארבע שעות אמצעיות, ואין אומרים שירה כי אם שתי שעות עד חצות הלילה,
ואלה הנקראים אבלי ציון, והם שבכו על חורבן בית המקדש ובתחלת ארבע
שעות אמצעיות אומרים 'על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו' (תהלים קלז, א), והם
שבכו על נהרות בבל עם ישראל. ומנין שבכו שם, שנאמר (ישעיה לג, ז) 'הן אראלם
צעקו חוצה', וזו היא בבל. ומסיימים 'זכור ה' לבני אדום את יום ירושלים' (תהלים
קלז, ז). באותה שעה מתעורר הקדוש ברוך הוא ובוטט בכמה רקיעים ומזדעזעים
שנים עשר אלף עולמות, וגועה ובוכה, דכתיב (ירמיה כה, ל) 'ה' ממרום ישאג
וממעון קדשו יתן קולו' וגו', ונזכר להם לישראל ולחורבן בית המקדש ואומר
אי שהחרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתי את בני לבין אומות העולם,
ומוריד שתי דמעות לים הגדול וכו'. וכשקול רנה של תורה עולה מלמטה, מחריש
הקדוש ברוך הוא כל צבא מעלה ומקשיב הקול ההוא, וכנסת ישראל וכל צבא
המלאכים מקשיבים הקול ההוא כענין שכתוב (שיר השירים ח, יג) 'היושבת בגנים
חברים מקשיבים לקולך השמיעני'. וכשהקדוש ברוך הוא מושך חוט של חסד
על כנסת ישראל, נוטלים חלקם כל המתחברים עמה בלילה וכו'. וכשעולה עמוד
השחר, באה הכלה מעוטרת מכמה שירות ותשבחות וכמה מיני תודה כלולה
ממעלה ומטה ויושבת בחיק דודה, וכשרואה אותה באותו התיקון הטוב מצווה
לכתוב בספר כל בני ביתו 'העומדים בבית ה' בלילות' (תהלים קלד, א), ומושך
עליהם חוט של חסד, ומאותו החוט נכתר אותו צדיק בכתר המלך ויראים ממנו
עליונים ותחתונים, ואין בעלי הדין שולטים עליו, לפי שהוא רשום בסימן המלך
וניכר שהוא מבני ביתו, ולפיכך אין דנין אותו. והנזהר בזה מעיד על עצמו
שהנשמה הקדושה מאירה בו, ומאהבתו ביוצרו מתעורר לעבודתו. ובשביל שהיא
שעה רצויה היה מזהיר הנביא ואומר (איכה ב, יט) 'קומי רני בלילה, לראש
אשמרות'. וכתוב (ישעיה כו, ט) 'נפשי אויתך בלילה, עכ"ל"ק.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

ואורותיה יורדים לעולמות ביי"ע, וזה נחשב כמו חורבן בית המקדש שנעשה בעוונותיהם של ישראל, ולכן מוטל עלינו להשתתף בשעה הזאת בצערה הגדול.

וזה לשון קדשו בהמשך הדברים שם: "וזה סוד מ"ש הכתוב ויהי בחצי הלילה וכו' והנה אשה שוכבת מרגלותיו וכו', כי קודם חצות לילה עומדת עמו וכו', ובחצות לילה ירדה למטה ממרגלותיו של ז"א, שהוא בעולם הבריאה, כי עד סיום מרגלותיו נקרא אצילות, ואז יחרד האיש וילפת על שנמרדה בת זוגו ממנו ונפלה בעולם הבריאה, כי כל זה הוא מחמת עונותיהם של ישראל, שאם לא כן היו שניהם ז"א ונוקביה פנים בפנים תמיד לעולם כנודע. וכמו שהקב"ה יושב ושואג כארי על בת זוגו שנמרדה ממנו, כמו כן נוקביה כוכה וצועקת ושואגת לבעלה, הוא מבפנים באצילות והיא מבחוץ בבריאה, וזה סוד אלקים אל דמי לך אל תחרש כו' הנדרש בזוהר כנ"ל בענין השכינה הנקראת אלהי"ם ונקראת א"ל, כי אל דומה אליה ואל תחרש ולא תשקוט בקול צעקה אל דודה יעלנה מבור שאון אל מקומה הראשון אצלו בעולם האצילות".

ענין השירות והתשבחות אחר הבכיה בתיקון חצות

והנה אחר עסק הבכיה והדמעות בסוד ההשתתפות עם צער

חצות וענין השירות והתשבחות ולימוד התורה מחצות ועד הבוקר, ונעתיק קצת מלשון קדשו בזה:

"והבן היטב ענין קימת חצות לילה בסוד חצות לילה אקום להודות לך' ולגרום זווג העליון וכו'. וצריך לבאר מה ענין גדול השבח והמעלה שהפליגו רז"ל במדרשים ובספר הזוהר במעלת מי שעוסק בתורה אחר חצות לילה שבח גדול עד מאד, והנה ענין שבח העוסק בתורה אחר חצות לילה הענין הוא זה, כי הנה הזווג הנעשה בחצות לילה הוא סוד זווג יעקב עם לאה כמבואר אצלינו וכו', ואמנם רחל הנקראת עקרת הבית נוקבא אמיתית דו"א אין לה זווג או וכמו שנבאר עניינה והיכן מקומה עתה בלילה, כי ירדה אל הבריאה ושם היא צועקת ושואגת אל השי"ת על חורבן בית מקדשה, וכמש"ה קול ברמה נשמע וכו' רחל מבכה על בניה וכו', וגם היא נותנת זמירות והודאות אליו כל הלילה בסוד אלקים אל דמי לך כנוצר בספר הזוהר, והענין הוא כי רחל נקראת אלהי"ם ונקראת א"ל, ואינה שוקטת ושוקטת כל הלילה, ותמיד משבחת אליו יתברך".

והנה האר"י ז"ל הולך ומבאר שם באריכות רבה שבשעת חצות יש זיווג עליון באצילות, אבל אין יחוד זה עם השכינה הקדושה הנקרא רחל, כי היא מתמעטת אז בתכלית המיעוט והשפלות, וכל חלקיה

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

יז

ובזה תבין השבחה העצום שהפלינו
בספר הזוהר לספר כמי שעוסק בתורה
אחר חצות לילה, עכ"ל ק.

והעולה מכל דברי רבותינו הנ"ל,
שבכל יום ויום יש לנו
עבודה גדולה ונוראה להיות שושבינא
דמטרוניא, לעסוק בצער השכינה
שירדה לגלות בעת החורבן ולהשתתף
ולקונן עמה, והוא עבודת תיקון חצות
שאז זמן ירידתה הפרטי שבכל לילה,
וע"י זה עצמו אנו מעלים אותה עליה
אחר עליה עד שתהא נושאת חן בעיני
קוב"ה בבחי' משיכת חוט של חסד
עליה ועלינו, ובזה אנו יכולים לעסוק
אחר כך בעבודת התפילה אשר כל
עניינה הוא להביא את השכינה
למקומה הראוי לה להיות בבחי' פנים
בפנים עם קוב"ה, ולפעול בתפילת
שמו"ע יחוד קוב"ה ושכינתיה
והמשכת שפע ואור גם בזמן הגלות,
הנעשה ע"י השושבינן בני א"ל חי
כמבאר.

השכינה כמו שהאריך האר"י שם"ט,
מבאר גם את ענין העסק בתורה אחר
הבכיה בחצות, וז"ל שם: ואחר
שעשה הבכיה הזו, אז יקום ויעסוק
בתורה עד אור הבוקר, וגם בזה יכוין
שהוא לצורך רחל הנז' וכמו שנבאר,
וזה סוד דוד המלך ע"ה שהיה עוסק
בתורה ובשירות ותשבחות כל חצות
לילה, לתת עזר וסיוע אל השכינה
שהיא רחל הנז', ואל הסוד הזה רמזו
בזוהר על פסוק ולא אמר איה אלוה
עושי נותן זמירות בלילה. והכונה היא
שתכוין לתת נחת רוח אל רחל
העומדת בבריאה וכו', בן בחצות
האחרונה של הלילה רחל הולכת
ונתקנת בבח' ועסק התורה של בני
אדם התחתונים, ובעת עלות השחר
נמצאת רחל מתקנת כדי שתוכל
לעלות בתפלת שחרית בעולם
האצילות ותזדווג עם בעלה, ובלי ספק
שהמכוין לכל זה שנתבאר הנה הוא
נקרא באמת שושבינא דמטרוניא,

יט. זה לשונו: וכשיקום בחצות לילה אז אינו יכול להעלות מ"ן, ולכן יכוין אל הבחי'
האחרת של רחל, לפי שאז ממש אחר חצות יורדת בעולם הבריאה כנ"ל, ואז
תעשה שני דברים, הא' הוא ענין הבכיה בעת חצות ממש על חורבן הבית לפי
שאז ממש היא עת ירידתה מן האצילות אל הבריאה והקב"ה בעלה ז"א צועק
כארי מבפנים והיא מבחוץ כנ"ל, וישתף עצמו בצער השכינה שהיא זו הנקודה
השרשית של רחל שירדה למטה, ויבכה כמו חצי שעה או יותר על טירוף רחל
וגירושה וגלותה ועל חורבן בית המקדש, כי כל זה נעשה ע"י עונותינו, ולכן
צריך שיכוין באופן זה שהנה ע"י עונותינו גרמנו שיפלו הנשמות למטה בקלי'
ויתערבו טוב ברע כנודע, ולסיבה זו הוכרח רחל הנז' לירד למטה בגלות ולכנס
בין הקלי' כדי ללקט ולהוציא משם אותם הנשמות, וז"ס אל גנת אגוז ירדתי
וכו', והבן זה מאד. ונמצא כי ירידת רחל בחצות לילה היתה לסיבה הנז' ואנו
גרמנו כ"ז בעונותינו, ולכן צריך האדם לבכות ולהשתתף בצערה זה, עכ"ל ק.

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

ישראל, וממילא כשאנו קמים בבוקר וטובלים במקוה ולומדים קודם התפילה ומתפללים כדבעי אנו ממשיכים הלאה העבודה הנשגבה הלז כפי שיתבאר לקמן פרטי העבודה השייך לכל אחד ואחד.

ואף אם לאו כל אחד זוכה להיות מאלו הקמים כבר מחצות היום לעסוק בהתיקונים ובלמוד התורה עד אור הבוקר, עדיין יש לנו קשר לזה ע"י הצדיקים הששובינים דמטרוניא העוסקים בעבודה הלז להעלות ולקשט את השכינה הק' בשם כל

-ד-

מחומר, יכול להיות ממש בבחי' שושבין להקב"ה וכנסת ישראל, ולהביא שמחה ותענוג בהשי"ת כביכול^ב, בוודאי ישמח ויגל לבו עד מאד כמוצא שלל רב, וככל ששיגי יותר ויותר השגה נעלה זו כן ישמח בשמחה עצומה ונפלאה לאין קץ ותכלית.

ע"י עצם שמחתו בעבודתו מוסיף שמחה להשי"ת

והנה עצם שמחה זו ששמח בהיותו שושבינא דמלכא ודמטרוניא, הרי בזה עצמו מוסיף העלאת מ"ן וגורם תענוג נפלא למעלה, כי בעצם שמחה זו הוא גורם לעלות בזכרון קדוש את שמחת העתיד אשר תהיה בגאולה השלמה ובוה הוא משכיח לזמן קצר את הצער הנורא בהיות שכינתא בגלותא, ונמצא אשר ע"י

שמחה עצומה בזה שיכול לשמח את השי"ת כביכול

ועוד יש להעמיק בזה, כי הנה אם יתבונן האדם בגודל המעלה העצומה אשר הוא זוכה לגרום, והיאך על ידו יכול להיות שמחה עצומה בגבהי מרומים, הרי בוודאי יתמלא בזה שמחה עצומה ונפלאה. וכמו שרואים בחוש בגשמיות, שכאשר אדם יכול לעשות טובה למי שגדול ממנו והוא רוצה בכל מאודו לגרום לו טובה, כגון שעושה טובה גדולה לאביו אשר אהבו או לרבו המובהק אשר הוא מחוייב להם הכרת טובה אמיתית ופנימית, בוודאי יש לו שמחה עצומה במה שזוכה להשיב להם קצת מן הטובה אשר גמלוהו.

ובל שכן וקל וחומר כשידע האדם ויאמין, שהוא בשר ודם הקרוץ

כ. כמו שכתב הרה"ק בעל קדושת לוי על לשון הפסוק 'שוש איש בה' / ראה לשונו הנפלא המובא להלן.

בנים אתם לה' אלוקים

ט

שתזדמן לו דורנא הוא דשדיר ליח קב"ה ולפי רוב השמחה יגדל שכרו, וכן גילה הרב החסיד המקובל מהר"ר יצחק אשכנזי ז"ל לאיש סודו שכל מה שהשיג שנפתחו לו שערי החכמה ורוח הקודש, בשכר שהיה שמח בעשיית כל מצוה שמחה גדולה לאין תכלית, ואמר דהיינו דכתיב תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובמנוח לבב מרוב כל, פירוש מרוב כל מכל מיני תענוג שבעולם ומכל זהב ופז רב ואבנים טובות ומרגליות, עכ"ל. והיינו שמחמת רוב השמחה של האדם במצוות ה', יש להקב"ה כביכול גם כן שמחה גדולה, וממילא משפיע על האדם כל טוב, כמו ההשגות הנוראות שזכה אליהם מן האר"י ז"ל ע"י שמחתו במצוות השי"ת ועבודתו.

שוש אישי בה' תגל נפשי באלוקי

ובספר הקדוש קדושת לוי כתב בזה דברים נפלאים ומתוקים, וזה לשון קדשו (קדושה שלישית לפורים): והנראה, כי עיקר בריאת העולם 'עבור לשעשע באימותו', כי כשאדם מתפלל ולומד ועובד את הבורא ברוך הוא וברוך שמו בתורה ובמצוות, אזי יש להקב"ה שמחה גדולה מזו. כמו שאמרו חכמינו ז"ל במסכת זבחים (מו), ב' לשם ששה דברים הזבח נזבח', ואמרו 'לשם ריח' 'לשם ניחוח', ופירש רש"י (ד"ה הנחת) שנחת רוח לפניו שאמר ונעשה רצונו. ובוה עיקר

שמחתו מוסיף שמחה גדולה ועצומה למעלה, וזוכה בזה לחסד גדול והארת אור הגנוז לצדיקים אשר לא ישוער.

וזה ביאור ענין השירות והתשבחות השי"ת לעבודת תיקון חצות, כי בוודאי יש בכיה עצומה וצער גדול בהיות השכינה בגלותא, אבל יש בזה בחינת 'בכיה תקיעא בלבאי מסטרא דא וחדוה תקיעא בלבאי מסטרא דא' כמבואר בזוה"ק (ח"ג עה, א), כי תוך כדי הבכיה והצער יודע הוא שדווקא ע"י זה תקבל השכינה הקדושה תקוה לעתיד בעת ישיש עליך אלוקיך כמוש חתן על כלה, וכן ע"י עבודה זו תקבל הארת הגאולה עוד בתוך מרירות הגלות, ולכן מיד אחר הבכיה והצער של תיקון חצות צריך האדם לעסוק בשירות ותשבחות וע"י זה מעלה הוא את השכינה למעלה למעלה כמובא לעיל מדברי האר"י ז"ל והרי זה בבחי' גאולה, כי ע"י שמחתו בעבודה זו מעורר הוא את קוב"ה להאיר אל השכינה ולהעלותה מבור תחתית ומעורר גם את השכינה לעלות בשמחה גדולה מעין העתיד, והוא השושבין האמיתי שגרם לכל זה.

ע"י השמחה נשפע אליו שפע רב והשגות גדולות

ושורש הדבר כבר מצינו בשם האר"י ז"ל, כמו שכתב בעל החרדים ז"ל בהקדמתו: התנאי הרביעי השמחה הגדולה במצוה, דכל מצוה ומצוה

בנים אתם לה' אלוֹקֵיכֶם

במעשיו. וזה הפירוש 'שוש', כלומר שאנכי שש ושמה, במה שאני איש בה', שאני גורם ש'איש' שאני מביא שמחה בהבורא ברוך הוא כביכול אני מביא שמחה. ואדמו"ר בוצינא קדישא מוהר"ר דוב בעריש זלה"ה אמר גם כן בזה הסגנון על זה הפסוק שוש איש בה', שאני שש מה שאני משמח במצות הבורא ברוך הוא. אמנם דברינו, שאני שש מה שאני גורם שמחה בהבורא ברוך הוא, עכל"ק. ועוד האריך שם הרבה בענין זה, עיי"שכ"א.

ולך נא ראה בדברי הרה"ק מראפשיץ (זרע קודש פר' ויצא, ד"ה ויצא יעקב) שביאר ענין זה ממש על זמן הגלות, וז"ל: "והנה אף

עבודתינו לתת נחת רוח להבורא ברוך הוא ליוצרינו ולבוראינו בעבודתינו תמה, ובכל הדבורים אנחנו ממשיכין שפע רב בכל הברואים והיצורים והנעשים. וכשיעלה זה במחשבת לבב איש, אזי יתלהב לבבו בקרבו, וככה יניד במחשבתו, איש אשר נוצר מטיפה כרוחה ואחריתו רמה ותולעה יעלה ככה למעלה על ידי מעשיו הנעימים, ויעשה פרי במעשיו שיוכל לשמח בו הבורא ברוך הוא אשר הוא קדוש ומשרתיו קדושים, ויבא שפע רב בכל העולמות ובכל המלאכים ובכל הנשמות, והאל הקדוש ישמח בו.

וזה הוא פירוש הפסוק (ישעיה סא, י) שוש איש בה', כלומר שאדם שמח במה שמביא להקב"ה שמחה

כא. ונביא מעט מהמשך דבריו הקדושים שם, כי הם יסוד מוסד להרבה גופי תורה, וז"ל: וזה חיוב על כל אדם, שיהיה לו שמחה במה שהאל הקדוש משמח בו ומשעשע בעבודתו. והנה אם אדם יהיה עניו ויאמר מה אני ומה חיי שאגרום שמחה להבורא ברוך הוא, אזי יבין בלבבו ויאמר בלבבו, באמת הוא אחת מחסדי ה' ומנפלאותיו הבורא ברוך הוא שאדם קרוץ מחומר יגרום שמחה ותענוג וחדוה באלהי האלהים ואדוני האדונים אשר הוא גבוה על כל גבוהים ורם על כל רמים, כמו שאמר המשורר (תהלים קד, לא) "שמח ה' במעשיו", ובמעשיו הוא עולם העשייה עולם התחתון, הוא עושה נחת רוח להבורא ברוך הוא, מחמת שיש להאל ברוך הוא נחת רוח מבני אדם אשר המה מזרע ישראל עבדו, מגודל השעשועים הוא מביא שפע לכל הנבראים והיצורים והנעשים. וכן כתב הפייטן (חזרת הש"ץ שחרית יום ב' דר"ה) 'הציב וירה אבן פינתו עבור לשעשע באימתו'. וזה הוא עיקר עבודת האדם, עבור לעשות נחת רוח להבורא ברוך הוא. אמנם אם מתיימש את עצמו ואומר שאין להקב"ה נחת רוח במעשיו, הגם שיהיה סובר שהוא עניו ושפל ברך, אם מתיימש את עצמו ואומר שאין להקב"ה נחת רוח בתחנונים, אין זה נקרא עניו ושפל ברך, אדרבה הוא נוטה קצת למינות, ואין זה עניו ושפל ברך העולה על לב בני האדם כי אין נחת רוח להקב"ה מהעושין רצונו. רק זה הדרך שאדם מתענג בעת אשר לומד ומקיים מצותיו, ועיקר הנחת רוח של בני ישראל בעת

בנים אתם לה' אלוקיכם

כא

בבחינת מדריגה נמוכה מוצב ארצה, עב"ז וראשו מגיע השמימה שהכל למוכתנינו, כי בונה ירושלים ה' לשון הווה, שבונה השי"ת תמיד את ירושלים ע"י מעשים טובים ומצוות שאנו עושים". ויה"ר שיזכו בקרוב ממש לראות בעינינו הגשמי את בניית ירושלים ובנין מקדש השלישי כביאת משיח בן דוד בב"א.

שצריך להתפלל על הגלות כנ"ל, מ"מ צריך להתחזק באמונה ובשמחה, כי האב שמח ומתענג כשרואה שבנו שמח וכן אבינו שבשמים מתענג כביכול בשמחתינו, וזהו שנאמר ויחלום לשון הדר חלים, התחזק עצמו לבוא לשמחה על ידי שידוע כי והנה סולם מוצב ארצה וכו' שהכל תלוי באדם. ואף שאנו עתה

עסקם בתורה ובקיום מצותיו, עבור שחושבים בלבכם שהאלהי האלהים ואדוני האדונים יש לו נחת רוח כביכול ושמח במעשינו הטובים. וכן אמר אדומו"ר בוצינא קדישא מהו' דוב בעריש זלה"ה שהקב"ה שמח במעשינו ובמצותינו ובתורתנו, כמאמר הכתוב (משלי י, א) 'בן חכם ישמח אב', ואנחנו נקראים בנים למקום (דברים יד, א; אבות פ"ג משנה יד). ואמר אדומו"ר שזה פירוש המוזכר כמה פעמים (זוה"ק ח"ג ז, ב) 'ישראל מפרנסין לאביהם שבשמים', כי פרנסה הוא לשון תענוג, עכ"ל"ק.

מִלֵּךְ רִנָּה וַיִּשְׁוֶעַה בְּאֶהֱרֵי צְדִיקִים

ברנשי גיל וחרדת קודש ומתוך חרותא עילאה
קול צהלה ורנה שפתינו תרננה מזלא טבא וגדיא יאה

אל מול פני המנורה הטהורה
מורה דרכינו ומאיד נתיבותינו

הוֹד כְּבוֹד קְדוּשַׁת מֶרֶץ אֲדָמוֹר שְׁלִיט"א

לדגל השמחה השרויה במעון קדשו
באירוסי בנו

החתן תמים למעלות מופלג בתוי"ש ומושלם בחסידות

הרב אברהם יהושע העשיל שליט"א

עב"ג בת

כ"ק אדמו"ר מ'ווערדאן פלעטבוש שליט"א

יעזור השי"ת שהזיווג יעלה יפ"ה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל ע"ד אברה"ק
ורבו"ק זי"ע לתפארת כל המשפחה הרוממה וברכותינו שגורה לעטרת ראשינו
כ"ק מרן שליט"א שידויה ממנו ומכל יו"ח רב תענוג ונחת דקדושה כל הימים
ומשמחה זו יושפע שפע רב של שמחה ואושר ויזכה כ"ק מרן שליט"א להגדוץ קהל
עדתינו ולהאיר נתיבותינו מתוך אריכות ימים ושנים בריות גופא ונהורא מעליא וכל
טוב וטוב

היטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם

אלו יעמדו על הברכה שנדבו סכום הגון להוצאת הגליונות

פרנס השבוע

נדבת ידידינו הרב החסיד המפואר
רבי יעקב איינהארן הי"ו
לרגל שמחת הנחת תפילין אצל
בנו הבה"ח דוד ני"ו

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכה לרוות
רב נחת ממנו ומכל יוצ"ח שיחיי, ולחיים
טובים ארוכים מתוך בריות גופא ונהורא
מעליא וכט"ס

פרנס השבוע

נדבת ידידינו הרב החסיד המפואר
רבי חיים בצלאל יאקאב הי"ו
לרגל שמחת ארוסי בנו
הבה"ח אלימלך ני"ו

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכו לבנות
בית נאמן בישראל, ולנחת לרוב מהם ומכל
יוצ"ח ולחיים טובים ארוכים ושלוש וכט"ס

תומך השבוע

נדבת ידידינו הרב החסיד המפואר
רבי אברהם פאלקאוויטש הי"ו
לרגל שמחת
הנסת בנו כמורו לבריתו של אאע"ח

זכות הפצת התורה יעמוד לו, שיזכו לרוות ממנו רב נחת דקדושה, ויכנס
לתורה ולחופה ולמעש"ט ויזכה לחיים טובים ארוכים מתוך שלום
ושלוח וכט"ס

הרוצה להשתתף בהוצאת הגליונות נא להתקשר למס' 3245-661-347
וזכות הגדול של זכוי הרבים תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב